

Vänsterpress om Ukraina-krisen

11 mars 2022

Kriget i Ukraina, som nu är inne på sin tredje vecka, blir allt brutalare. Det kommer allt fler rapporter om att bostadsområden, sjukhus, skolor m m utsatts för kraftiga bombardemang. Den omringade kuststaden Mariupol har råkat särskilt illa ut – försöken att evakuera civila med ”humanitära korridorer” har misslyckats och antalet döda har ökat kraftigt (på plats hävdas att man blivit tvungna att använda massgravar). Flyktingströmmarna växer ständigt (över hälften av Kiev-invånarna sägs ha flytt), antalet som tagit sig utomlands överstiger 2 miljoner och antalet internflyktingar är ännu större.

Som framgår av artiklarna nedan så är alla svenska vänsterorganisationer emot den ryska invasionen, men de skiljer sig en hel del åt när det gäller hur de uppfattar situationen, krigets orsaker m m.

Av artiklarna vill jag tipsa om ”Ukraina 2022”, som bl a tar upp Putins anspråk på att Ukraina historiskt är en del av Ryssland. Faktum är att det var först på 1700-talet som östra Ukraina anslöts till Ryssland, medan västra Ukraina omväxlande tillhörde Polen och Österrike-Ungern. Polen annekterades av Ryssland 1815, men blev oberoende 1918 (efter Oktoberrevolutionen), varvid västra Ukraina blev en del av Polen. Det var först i och med 2:a världskriget som västra Ukraina avskildes från Polen och sammanslogs med östra Ukraina.

Marxistarkivet har alltsedan krigsutbrottet publicerat ett stort antal artiklar om Ukraina-kriget från svensk och internationell vänsterpress. För en fullständig lista, se [Senaste nytt](#).

MF 10/3 2022

Innehåll

Clarté.....	1
<i>Hur kan delar av vänstern ha hamnat så fel?</i>	<i>1</i>
<i>Ukraina 2022.....</i>	<i>3</i>
Flamman	5
<i>Ryska fredsrörelsen fortsätter trots Putins förtryck: ”Grips så fort man kommer upp ur tunnelbanan”</i>	<i>5</i>
<i>Vänstern måste överge den svenska exceptionalismen.....</i>	<i>7</i>
<i>Låt inte vreden mot Putin slå över i russofobi.....</i>	<i>9</i>
Internationalen.....	10
<i>NATO – en krigsfälla.....</i>	<i>10</i>
<i>Har vi haft fel om det ryska hotet?</i>	<i>12</i>
<i>Ryska vänstern omgrupperar sig som Socialister mot kriget.....</i>	<i>12</i>
<i>Kan vi ta avstånd från russofobi också?.....</i>	<i>13</i>
Offensiv.....	14
<i>Kriget mot Ukraina förändrar världen för alltid.....</i>	<i>14</i>
<i>Militarism, vapenexport och upprustning osäkrar världen.....</i>	<i>18</i>
Proletären	20
<i>När kriget skildras försvinner alla nyanser.....</i>	<i>20</i>
<i>Bekämpa kriget – inga svenska vapen till Ukraina</i>	<i>21</i>

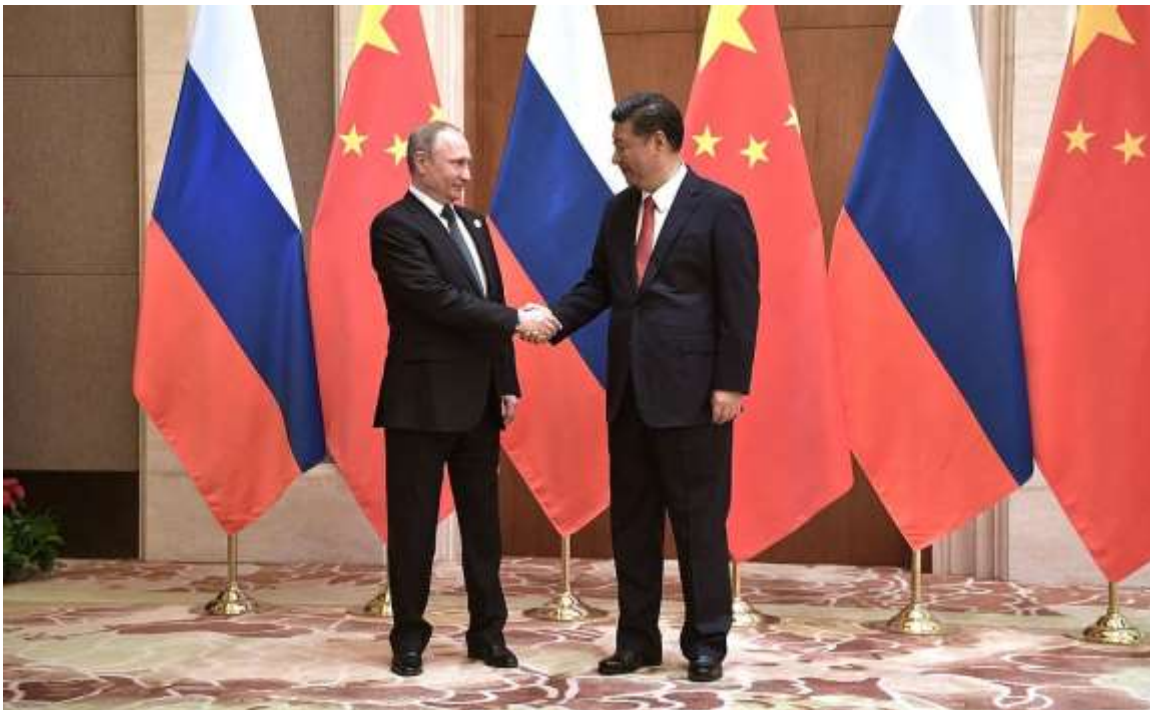
Bokomslaget ovan kommer från ryska sociala medier. Man har ändrat titeln på Leo Tolstojs klassiska roman "Krig och fred" till "Specialoperation och fred" (som bekant får man inte i ryska medier kalla kriget i Ukraina för "krig").

Clarté

Hur kan delar av vänstern ha hamnat så fel?

Peter Sundborg

Clarté 4/3 2022

Bildar Ryssland och Kina ett progressivt block? Vissa inom den internationella vänstern tycks tro det.
© The Russian Presidential Press and Information Office, CC BY 4.0 via Wikimedia Commons.

Medan enorma demonstrationer till stöd för det ukrainska folket och mot den ryska aggressionen ägde rum världen över, envisades delar av den internationella vänstern med att uttrycka sitt stöd för Putin. Den mycket inflytelserika hemsidan *MRonline* (Monthly Reviews blog) har

efter Rysslands invasion publicerat flera artiklar som på olika sätt försvarar Rysslands aggression, bland annat en okommenterad artikel direkt tagen ur den kinesiska propagandatidningen *Global Times*. MRonline har däremot inte publicerat någon artikel som kritiserar Ryssland, och tyvärr är man inte ensam. Det finns många vänsterintellektuella som betraktar Ryssland som en progressiv kraft i världen. Hur kan denna vänster ha hamnat så fel?

Den indiske författaren Vijay Prashad hävdar att Ryssland och Kina bildar ett progressivt block och de har tillsammans med en grupp andra länder, bland annat Kuba och Venezuela, startat en samarbetsorganisation inom FN som kallar sig The Group of Friends in Defense of the Charter of the United Nations. Prashad menar att denna samarbetsorganisation skulle kunna spela samma roll som den tredje världen-rörelse som samlades i Bandung 1954. Tredje världen-rörelsen var vid den här tiden en stark antikolonial och antiimperialistisk kraft som slog vakt om ländernas självständighet och territoriella integritet. Demokratier såväl som diktaturer ingick i rörelsen. Men Bandungblocket 1954 kan på inga sätt jämföras med det nuvarande Ryssland-Kina-blocket. Efter Rysslands invasion av Ukraina borde detta stå klart även för Prashad. Invasionen är en kränkning av Ukrainas nationella integritet och dessutom ett uppenbart brott mot FN-stadgan, som Ryssland så hycklade anser sig försvara.

Vijay Prashad har alltså fel och han är som nämnts inte ensam. Det är tragiskt att se MRonline-redaktionens hemfalla åt en dogmatisk tolkning av världen som inte bygger på analys utan på en "förutsägelse" om att det kommande imperialistiska världskriget kommer att se ut på ett visst sätt. I stort sett anser man att USA-Nato är den enda imperialistiska kraften och att utvecklingen den kommande tiden kommer att gestalta sig ungefär som tiden inför andra världskriget då länder som Storbritannien och Frankrike ställde sig på folkets sida mot huvudfienden Tyskland. Ryssland-Kina-blocket kommer på samma sätt ställa sig på folkets sida mot USA-Nato. Men detta är ingen analys, det är en "förutsägelse". Hur MRonline-redaktionen har kunnat hamna i detta intellektuella träsk är för mig fortfarande lite av en gåta eftersom jag under decennier läst både tidskriften och bloggen med stor behållning.

Att Kina och Ryssland bildat ett nytt stormaktsblock är helt klart. Under hela 2010-talet har de stärkt sitt samarbete på alla fronter, ekonomiskt, politiskt och militärt. Numera har de tre till fyra stora gemensamma militärövningar per år. I slutet av november 2021 undertecknade de två ländernas försvarsministrar ett viktigt avtal. "Under förhållanden med ökande geopolitisk turbulens och växande konfliktpotential i olika delar av världen, är utvecklandet av militärt samarbete mellan våra två länder särskilt viktigt", sade den kinesiska försvarsministern. Avtalet är finalen på ett intensifierat samarbete som pågått under hela 2021. Bland annat har Kina och Ryssland haft gemensamma övningar i Japanska havet, Östkinesiska havet och Centralasien. Enligt Putin är slutpunkten för ländernas samarbete en ren militärallians. De båda länderna har gemensamt stärkt sitt grepp om Centralasien, Kina framför allt ekonomiskt och Ryssland framför allt militärt. Författarna till boken *Putin and His Neighbors* skriver att Ryssland fört en mycket offensiv politik i området. Militärorganisation CSTO, genom vilken Putin gick in med soldater i Kazakstan nyligen, har givit Ryssland vetorätt gentemot inrättandet av nya utländska militärbaser i länderna i Centralasien. Det är att sätta sig över staternas rätt till självbestämmande. Tack vare det förtroendefulla samarbetet med Kina behöver Ryssland inte längre ha trupper stationerade längs gränsen till de båda länderna. Det har frigjort militära resurser som nu används i Europa. Att Kina-Ryssland skulle var ett progressivt block som står på folkets sida är naturligtvis fullständigt felaktigt. De två länderna utgör ett nytt aggressivt imperialistiskt block, ett block på stark frammarsch.

Teorin om det progressiva blocket underbyggs av teorin om att Kina är ett socialistiskt land, vilket Vijay Prashad anser och vilket en rad skribenter på MRonline anser. Som jag tidigare tagit upp i en kommentar på Clarté-bloggen är detta en befängd idé där man helt enkelt väljer att bortse från en rad fakta om Kina. Och det är detta som är mycket bekymmersamt. Inte bara

när det gäller Kina, utan också när det gäller Ryssland och den nuvarande världsutvecklingen vägrar dessa intellektuella inom vänstern att ta med vissa delar av verkligheten i sina analyser. Om man nu kan kalla det analyser, det är mer dogmatik och ideologi än analys. Världsläget har varit extremt svårbedömt, det är ingen tvekan om det. Och det är mänskligt att göra misstag. Men att av dogmatiska skäl bortse från vissa fakta och att okritiskt vidarebefordra stormaktspropaganda, det är mer än enstaka misstag.

Ovanstående artikel ledde till ett ganska omfattande meningsutbyte (där de flesta i det stora hela höll med artikelförfattaren). Den intresserade finner den här: [Kommentarer](#) – bläddra ned en bit. OBS: kommentarerna är i omvänd tidsordning, den nyaste först.

Ukraina 2022

Benny Andersson

Clarté 5/3 2022

Mottagning av ukrainska flyktingar vid polska gränsen. © Pakkin Leung@Rice Post, CC BY 4.0 via Wikimedia Commons

Strax före invasionen höll Putin ett tal där han förnekade Ukrainas rätt till självständighet och påstod att landet alltid hade varit en del av Ryssland. Därmed föll den defensiva masken (omsorg om Rysslands säkerhet, rädsla för NATO) av och en aggressiv storrysk imperialist visade sitt ansikte. Drygt hundra år efter den ryska revolutionen har de ryska tsarernas och svarhundramännens¹ reaktionära chauvinism hittat en efterföljare. I sitt tal la Putin skulden för skapandet av ett självständigt Ukraina på Lenin och bolsjevikerna som tidigt gjorde rätten till självständighet för Ukraina och andra förtryckta nationaliteter till en viktig del av sin politik. Enligt den ukrainska historieforskaren och akademiledamoten Valerij Soldatenko, som jag intervjuade under en historikerkonferens i Petersburg 2017, var den ryska revolu-

¹ De svarta hundradena var en storrysk fascistisk organisation som stödde tsarväldet i början av det förra århundradet. De var extremt våldsbenägna och ägnade sig huvudsakligen åt pogromer och etnisk repression.

tionen en mångnationell revolution, där stödet från de förtryckta nationaliteterna var en av de viktigaste faktorer som tippade över balansen till bolsjevikernas fördel. Pogromer och etniskt färgad repression användes flitigt av den vita sidan i inbördeskriget. Inom den röda armén var pogromer belagda med dödsstraff.

Historiskt sett är Putins argument falska. Stora delar av västra Ukraina var omväxlande delar av Polen och Österrike-Ungern och hade starka kulturella och religiösa band med dessa riken. Nordöstra Ukraina var ett slags vildmark, dit adelsmän och bönder flydde för att kunna leva som fria kosacker, bortom de omgivande rikenas statliga kontroll och feodala restriktioner. Det var först på 1700-talet som östra Ukraina införlivades med den expanderande ryska stormakten. I likhet med det som skedde i många andra nationer i Europa uppstod en folkligt förankrad nationell identitet och starka nationalistiska rörelser i Ukraina på 1800-talet. Den uppflammande nationalistiska väckelsen var således ingen skapelse av bolsjevikerna, utan ett faktum som dåtidens politiska rörelser hade att förhålla sig till. Som Lenin och bolsjevikerna insåg uppfyller Ukraina alla kriterier för att kunna utgöra en självständig nation: separat historia, kultur, språk, osv. Till skillnad från Hong Kong och Taiwan som alltid har varit delar av Kina. Det vill säga, tills övermäktiga imperialistmakter såg till att dessa områden skiljdes från Kina och lades under främmande kontroll. (Jag nämner det, därför att Storbritanniens imperienostalgiske premiärminister, Boris Johnson, var snabbt ute och försökte dra paralleller mellan Ukraina och Taiwan. Det kan vara bra att hålla det i minnet inför alla de röster som nu försöker utmåla NATO som en defensiv försvarsallians.)

Röster som söker rättfärdiga Rysslands invasion gör vad de kan för att vända våra blickar bort från det som händer här och nu. Störtandet av Viktor Janukovitj 2014 påstås ha varit en USA-ledd statskupp som genomfördes med hjälp av inhemska fascister. Andra hävdar att det var en resning mot en korrupt och odemokratisk ledare och att resningen hade stöd av en stor majoritet av Ukrainas befolkning. Källäget är oklart och historikerna har ännu inte kunnat enas om vad det var som hände. Sanningen kan mycket väl ligga någonstans mitt emellan dessa båda versioner. Men den historiska diskussionens betydelse krymper till intet om vi i stället betraktar det som nu händer i Ukraina.

Den ryska regimen påstår att de bara vill ”befria” det ukrainska folket från en klick fascistiska nationalister, som tagit makten med odemokratiska medel och som tänker sälja ut landet till Väst över huvud på folket. Den bilden motsägs av otaliga rapporter som når oss inifrån Ukraina. De vittnar i stället om en stark nationell identitet och en okuvlig vilja att kämpa för sitt lands frihet. – ”Vi trodde att de skulle välkomnas oss”, påstås en rysk soldat uppgivet säga i ett av klippen som cirkulerar. Den ukrainska demokratin har förvisso brister. Men fascisterna har pendlat mellan två och tre procent och Zelenskij valdes med 70 procent av rösterna i val som oberoende observatörer beskrev som fria. Det är mer än vad man kan säga om valen i ”befriarnas” hemland, Ryssland. För att nu inte tala om de två ryskstyrda ”folkrepublikerna” i östra Ukraina, som snarare måste beskrivas som militärdiktaturer. Det är möjligt att Putin-regimen lyckas ockupera Ukraina, även om priset verkar bli betydligt högre än vad man räknat med. Men att hålla det kommer att bli svårare. Den återuppväckta ryska imperiebjörnen lär stöta på det hinder som har vält otaliga imperialistiska härskarprojekt över ända – de förtryckta folkens moral och vilja att kämpa för sitt lands frihet. Putin hade bara behövt fråga sin stukade imperialistiske kollega och motpart på andra sidan Atlanten för att få reda på det.

Debatt:

#1 (Sven Andersson):

Tänker på slavofilerna den ryska kulturströmning, som i mitten av 1800-talet hade en mycket framträdande roll i det ryska och som i strid med de samtida så kallade zapadnikerna, de västerländskt sinnade, hävdade nödvändigheten för Ryssland att vara på sin vakt mot den

västerländska kulturen, en ståndpunkt som baserades på teorin om den slaviska kulturens överlägsenhet gentemot den västerländska. Slavofilerna stödde ofta Stalin som de betraktade som den ryska ledare som lyckats ena alla slaver i ett rike. Lenin i motsats till Stalin var 1922 vid Sovjetunionens bildande för en uppdelning av olika nationaliteter i egna formellt självständiga republiker. Kompromissen mellan Lenin och Stalin blev ett centraliserat kommunistparti som skulle hålla ihop Sovjetunionen som ett kitt. Stalin verkar mer förakta de olika nationaliteterna sedan sin uppväxt i Kaukasus. Hans bok om den nationella frågan 1913 var egentligen ett beställningsverk från Lenin vilket han lär ha sagt till Milovan Djilas. Putin verkar i sin artikel från juli 2021 ha anslutit sig till en lång tradition av slavofiler, där Stalin erbjöd kontinuitet. Där är han en klassisk nationalist även i den tyska traditionen t.ex ockupationen av Sudet. Å andra sidan tror jag att de flesta ryssar (oavsett ideologi) inklusive Gorbatsjev var/är oroad över NATOs inringning av Ryssland med atomvapen (vem skulle inte vara orolig över det?). Det tror jag inte är en fint från Putin.

#2 (Benny Andersson):

Visst spelar hotet från NATO, som trängt ända fram till det europeiska Rysslands gränser, en roll. Men, ska man tro på Putins tal strax innan invasionen, där han förnekade Ukrainas rätt till nationellt oberoende, handlar det också om betydligt otäckare saker. Och visst, det var i den nationella frågan som det skar sig mellan Lenin och Stalin. Det har bl a Moshe Lewin visat.² Men Stalins syn bottnade i uppfattningen att den nya sovjetsstaten bara kunde byggas med hjälp av en allsmäktig centraliserad statsmakt, det vill säga genom att fortsätta inbördeskrigens och den s k krigskommunismens auktoritära metoder. Jag tror inte att slavofili spelade någon större roll. Putins beundran för Stalin handlar nog mest om den senares roll som hårdhänt byggare av ett imperium. Putins vision om att bygga ett Ryssdominerat Eurasien däremot, har klara slavofila inspirationskällor och i den visionen spelar Ukraina en central roll. Men Putins centrala idé, att Ukraina alltid har utgjort en del av ”moder Ryssland” och därför saknar rätt till självständighet går tillbaka till det ryska tsarväldets viktigaste legitimerande idé – att tsarerna hade fått sin enväldsmakt av Gud (och att den därför inte var något människorna hade rätt att ifrågasätta). För att underbygga den idén påstod man att Moskvariket ytterst hade sina rötter i Kiev, som under tidig medeltid var den ortodoxa trons viktigaste centrum bland de slaviska folken. Därav påståendet att det finns tre slags ryssar – ryssar, lillryssar (ukrainare) och vitryssar som alla har sina historiska rötter i Kievriket och som historiskt utgör samma folk. Det finns inte ett uns av sanning bakom den idén. Den hör hemma i samma kategori som Olof Rudbecks storsvenska 1600-talsfantasi att Sverige utgör alla folks urhem. Kievriket krossades av mongolerna på 1200-talet, när Moskva knappt var mer än en perifer bondby långt borta i ingenstans. Ett ryskt rike med Moskva som centrum uppstod senare, till en början som vasallstat till mongolerna. Putins viktigaste inspirationskällor ligger här – i tsarernas envælde och imperiebygge, och i det religiösa hopkok som användes för att legitimera det.

Flamman

Ryska fredsrörelsen fortsätter trots Putins förtryck: ”Grips så fort man kommer upp ur tunnelbanan”

Noa Söderberg

Flamman, 4/3 2022

Trots statlig propaganda på högvarv, långa fängelsestraff för att tala sanning om kriget och uppslitande familjekonflikter om vad som är sant försöker ryska fredsaktivister

² Se Lewins bok [Lenins sista strid](#). – Red

samla sig på nytt inför helgen. Men snart står rörelsen inför ett vägval: upptrappade protester eller massflykt. ”Vi har panik”, berättar aktivisten Mikhail för *Flamman*.

Flamman har tidigare pratat med en rysk fredsaktivist som vi kallat Mikhail, men som egentligen heter något annat. Han jobbar som lärare och är aktiv i freds-rörelsen genom att besöka häkten och ge juridiskt stöd till de som grips. När Flamman når honom på nytt, en dryg vecka efter att den ryska invasionen inleddes, har Vladimir Putins försök att tysta fredsprotesterna på hemmaplan blivit långt mer våldsamma. Mikhail säger att han och hans vänner fortsätter organisera sig under tilltagande panik.

– De senaste dagarna har det varit mycket färre demonstranter ute på gatorna. Det beror på att gripandena går så fort. Aktivister hinner inte ens plocka fram flaggor, de grips så fort de kommer upp ur tunnelbanan. Förbipasserande som inte ens deltar i aktioner blir ofta gripna. Bara att gå runt i en stadskärna är obehagligt nu.

I skrivande stund har strax över 8 000 personer gripits sedan protesterna utbröt, enligt människorättsorganisationen ODV Info, där Mikhail är engagerad. Under fredagen röstade det ryska parlamentet igenom en lag som kan ge upp till 15 års fängelse för den som sprider “falska nyheter” om invasionen, till exempel genom att kalla den just för en invasion. Människor som uppmanar till fredsprotester kommer från och med nu riskera upp till fem års fängelse. Det finns också förslag om att klassa protestdeltagare som ”extremister” och döma dem till militärtjänstgöring.

– Det är fruktansvärt. Jag och mina aktivistvänner har panik. Många människor köper flygbiljetter till Georgien, det är ett av få länder man fortfarande kan flyga till. Vissa hålls inlåsta på flygplatserna och tillåts inte lämna landet.

Enligt Mikhail blir också själva gripandena allt mer hårdhänta. Han säger att det blivit vanligare att mobiltelefoner beslagtogs direkt, för att den gripne inte ska kunna ha någon kontakt med omvärlden eller juridiska ombud. Polisen ska också ha börjat hålla människor inlåsta i tränga bussar utanför polisstationerna i flera timmar. Ibland utropas ett slags karantänläge där de gripna isoleras ännu mer.

– Då påstår man att terrorister är på väg att attackera polisstationen, och därför tillåter man inte att anhöriga kommer dit och delar ut mat, vatten och telefonladdare.

Den allt starkare statliga propagandan skapar också sprickor i ryska familjer. Släkt och vänner vänds emot varandra beroende på vilken verklighet man tror på – den officiella ryska nyhetsrapporteringen eller rapporterna från den ukrainska verkligheten som fortsätter sippra in. Mikhail berättar att han häromdagen bröt ihop när hans äldre, religiöst konservativa mamma ringde upp och skällde ut honom för att “svika fosterlandet” och alliera sig med “ukrainska fascister”.

– Jag grät länge och blev tvungen att ringa en akuttelefon för psykologstöd. Nu är det lugnare och jag och min mamma fortsätter försöka [ha kontakt], men det är svårt.

– Många är rädda för all sorts information om kriget, de försöker gömma sig. De anser att de inte kan påverka situationen och är tysta, för sin egen säkerhets skull, säger han.

Men trots repressionen fortsätter ryssar att engagera sig mot kriget. På söndag planeras en stor demonstration klockan 14 lokal tid. Mikhail kommer ansluta senare på kvällen, och innan dess skriva sociala medier-inlägg om kriget och genomföra ensamaktioner.

I onsdags rapporterades att en rådgivare till den ryska representanten på Världsbanken sade upp sig i protest mot kriget. På lägre nivå fortsätter en mängd protestbrev från olika yrkesgrupper och kulturpersonligheter att cirkulera. Mikhail har själv skrivit under ett sådant. Han

säger också att det finns exempel på att lokalpolitiker i Moskva har försökt få igenom officiella fördömanden av kriget, men stoppats eftersom Putins parti Enade Ryssland har kontroll även på lokal nivå.

– Många kulturpersoner uttalar sig mot kriget, och de få som aktivt försvarar Putin får omfattande kritik. Samtidigt kan den som skriver under protestbrev bli av med jobbet eller stängas av från sin skola. De som gör det är modiga.

Många européer har en förhoppning om att de ekonomiska sanktionerna ska göra det lättare för fredsdemonstranter att förmå Putin att stoppa kriget. Fungerar det, tror du?

– Jag stödjer sanktionerna och tycker att Putins finansiering måste skäras av. Bland annat för att visa ryska invånare att välstånd hänger ihop med att stödja fred, inte krig. Men det finns också en omvänd process – när Putin inte längre har något att förlora finns det risk att han inleder en ännu större repression mot oss.

Samtidigt är ett av de största hoten mot fredsrörelsen den massflykt som inletts när Ryssland nu faller ned i allt djupare kaos. Frågan är hur många unga, aktiva och tillräckligt bemedlade människor som till slut kommer vara kvar och kunna demonstrera.

– Det är svårt att förutse hur det kommer bli. Antingen intensifieras protesterna som en reaktion på repressionen, eller så försvinner de helt och hållet och ersätts av massflykt, säger Mikhail och avslutar:

– Jag fortsätter efter bästa förmåga, men förbereder mig samtidigt för en situation där jag måste lämna mitt land snabbt.

Vänstern måste överge den svenska exceptionalismen

Per Sicking

Flamman, 9/3 2022

Kritiken mot vapenleveranserna till Ukraina präglas mer av svensk exceptionalism än av tydliga och konsekventa principer.

Ledare.

Den svenska regeringens beslut att skicka vapen till Ukraina för att stödja landets försvar mot Putins olagliga och brutala invasion har väckt debatt inom vänstern. Och precis som i klimatdebatten är det Vänsterpartiets agerande som blir projektyta och fokus för en större ideologisk debatt inom den breda vänstern – en debatt som är helt nödvändig, och lär fortsätta länge.

Ett av de inlägg som fått mest spridning är den debattartikel undertecknad av 30 vänsterpartister inklusive den tidigare vice partiordföranden Rossana Dinamarca som publicerades i Aftonbladet den 4 mars. Debattörerna fördömer entydigt Rysslands invasion av Ukraina och ska naturligtvis inte misstänkliggöras som Putin-sympatisörer. Däremot förtjänar deras ståndpunkt att Vänsterpartiets stöd till vapenleveranserna är ett ”oerhört misstag” att granskas närmare.

Artikelns huvudsakliga argument är att dörren stängs till att ”Sverige ska vara en röst för fred”, att de 5 000 pansarskotten ”näppeligen kommer att göra någon skillnad” och att det innebär ett steg bort från den svenska alliansfriheten som tjänat oss väl: ”Vi har inte haft krig i Sverige. Vi har inte behövt ställa upp våra söner och döttrar i strid.”

Det sista argumentet är åtminstone glasklart. Det bygger dels på ett principiellt ställningstagande – svensk säkerhet går först – dels på antagandet att vår säkerhet gynnas av att inte stödja Ukraina. Argumentet kan därmed bemötas på två sätt: antingen med hänvisning till

solidaritetstanken – vi skulle själva gärna få hjälp om vi blev angripna – eller med hänvisning till att vår säkerhet i förlängningen hotas när folkrätten attackeras. Eller både och. Såvida vi inte verkligen tror att Sverige står på tur om Ukraina faller är solidaritetsargumentet förmodligen det starkaste.

De två andra argumentationslinjerna är lite grumligare. Debattörerna säger visserligen att det nu behövs en röst för att minska militär upptrappning i stället för att öka den, men de säger inte rakt ut att vänstern bör protestera mot andra länders vapenleveranser till Ukraina eller att vi bör sluta stödja den ukrainska staten. I stället konstaterar de bara att just de svenska pansarskotten inte lär vara avgörande. Betyder det att det är rätt att andra länder skickar vapen till Ukraina, men inte Sverige? Eller att det är okej att ge Ukraina pengar för att köpa vapen, så länge de inte är svenska? Hur ska vi förklara för socialister i andra länder att de borde säga ja till vapenleveranser, men att socialister i Sverige har en annan uppgift?

Den synbara inkonsekvensen får sin förklaring i det första argumentet: att Sverige ska vara en röst för fred. Sverige har en särskild plats i världshistorien och ska agera på ett sätt som gör skillnad ”givet vår storlek, roll och historia” – det vill säga att vara en röst för medling och arena för diplomati. Bara en sådan svensk exceptionalism kan förklara varför svenska socialister bör inta en annan position i en konflikt i närområdet än socialister i till exempel Polen eller Frankrike.

En viss tendens till glorifiering av Sveriges roll under kalla kriget märks när våra fördömanden av USA:s krig i Vietnam och Sovjetunionens inmarsch i Tjeckoslovakien lyfts fram som exempel på hur Sverige kan ”göra skillnad”. Med det sagt finns naturligtvis mycket gott att säga om vår utrikespolitik under 1900-talet. Vi har i många sammanhang spelat en viktig roll i förhållande till vår storlek och hade länge ett gott anseende i tredje världen.

Att beskriva alliansfriheten som förutsättningen för detta är dock en ohistorisk och grundanalys. Den avgörande faktorn var förmodligen att Sverige aldrig var en stor kolonialmakt. Därmed kunde vi ofta ställa oss på befrielseörelsernas sida under efterkrigstidens avkolonisering. Goda relationer med nyblivna nationer låg rentav i vårt intresse – inte minst den svenska exportindustrins. I kombination med starka folkrörelser och solidaritetsrörelser som stod i direkt förbindelse med icke-statliga rörelser som av mäktigare länder ofta stämplades som terrorister, gav det oss en sällsynt god position för att agera medlare eller på andra sätt utöva diplomatiskt inflytande i en rad olika konflikter.

Så är det tyvärr inte längre, inte minst på grund av det svenska deltagandet i det USA- och Natoleda kriget i Afghanistan. Även vårt grannland Norge som flera gånger spelat en viktig roll som medlare och arena för fredssamtal (trots Natomedlemskapet) har fått se bilden av landet förändras till följd av deltagandet i USA:s krig. Men att delta i Afghanistankriget är naturligtvis något helt annat än försvaret av Ukraina. Det är svårt att se varför militärt stöd till ett land i närområdet som attackeras av en stormakt, vars regim samtidigt gör hotfulla uttalanden mot Sverige, i sig skulle undergräva våra chanser att agera medlare i andra sammanhang.

Sveriges historiska och geografiska position är inte heller någon fördel när det gäller att mäkla fred i Ukraina. I förhållande till Ryssland är vi inte ett vänligt sinnat land utan koloniala ambitioner eller historia som mäklar fred i en avlägsen konflikt, utan ett land med egna uppenbara säkerhetsintressen i regionen. Det är otänkbart att vi skulle förhålla oss helt neutrala när stormakten tvärs över Östersjön attackerar ett annat självständigt land, oavsett om vi själva känner oss direkt hotade eller inte.

Försvaret av folkrätten och Ukrainas rätt att försvara sig förenar vänstern, liksom att vi bör agera i solidaritet med det ukrainska folket. Det är lätta ståndpunkter att inta. Att som de

kritiska vänsterpartisterna gör efterlysa entydiga principer för vilka former stödet till Ukraina ska ta, som går att fastslå i ett partiprogram och dessutom är lätta att tillämpa konsekvent i alla tänkbara situationer, är betydligt svårare.

Det kommer finnas lägen där allt vi kan göra är att fördöma en olaglig invasion och i bästa fall införa sanktioner tillsammans med andra länder. I andra lägen kan det vara rätt att stödja vapenleveranser, samtidigt som vi argumenterar mot en direkt militär inblandning som skulle kunna utvecklas till en mycket större konflikt. I extrema fall – ställda inför en ny fascistregim som med våld försöker uppnå herravälde över en hel kontinent – skulle det utan tvekan vara rätt att helt kasta alliansfriheten åt sidan.

Att frågan om vapen till Ukraina faktiskt är svår beror på att både de vidare konsekvenserna och möjligheterna att faktiskt göra skillnad är svåra att överblicka. Än så länge är det till exempel möjligt att leverera vapen direkt till den ukrainska armén, utan att riskera en direkt konfrontation med ryska styrkor ”av misstag”. Att ett Ryssland som redan skickat stora delar av sin armé till Ukraina självmant skulle utvidga kriget till fler länder och riskera att dra in Nato är dessutom osannolikt.

Men vad händer om Ryssland lyckas belägra de större städerna och samtidigt ta kontroll över gränsen mot Polen? Eller om Natoländerna får för sig att förekomma en sådan situation genom att själva upprätta något slags ”säker zon” eller ”flygförbudszon” inne i Ukraina? I krig finns en stark tendens att alltid vilja trappa upp insatserna när en strategi inte ger önskat resultat. När vi ställer oss bakom ett beslut att stödja ett angripet land militärt är det därför avgörande att vi också är på det klara med vad vi hoppas uppnå, och att undvika så kallad ”mission creep”, det vill säga en automatisk höjning av insatserna.

Att stödja Ukrainas försvar och höja priset som Ryssland måste betala för en storskalig invasion, så att meningsfulla fredsförhandlingar kan komma till stånd, är ett legitimt och i bästa fall uppnåeligt mål. Långtgående idéer om regimförändring eller avmilitarisering av Ryssland är det inte.

Hur välkommet det än vore med en demokratisk revolution i Ryssland så kan en sådan inte framtingas utifrån. I bästa fall blir den en bieffekt av Putins vansinniga och förödande krig, samtidigt som Rysslands aptit på nya militära ”specialoperationer” kommer vara rejält stukad, oavsett regim i Moskva. I vilket fall kommer det mänskliga priset för Ukraina att vara oerhört högt.

Låt inte vreden mot Putin slå över i russofobi

Amanda Sonesson

Flamman, 10/3 2022

Rysslands invasion har lett till uppblossande fientlighet mot ryssar. Men om vi tror att vi bekämpar Putin genom att ge oss på vanliga ryssar och rysk kultur bedrar vi oss på ett farligt vis.

Förra veckan rapporterade SVT Nyheter om att ägaren till ett ryskt kafé i Stockholm sedan Rysslands invasion av Ukraina för två veckor sedan, dagligen får utstå hot och hat, både via internet och telefon. I Finland rapporterade Finlands studentkårers förbund att ryska studenter på finska universitet i allt högre utsträckning möts av rasism sedan krigsutbrottet. Själv ser jag bekanta med rötter i forna Sovjetstater lägga upp bilder på skyltar som talar om att ryssar är nazister, önskade i deras land och gör bäst i att dra åt helvete.

Jag ska inte säga att jag förstår hur det känns att bo i ett land som i modern tid blivit invaderat. Jag ska inte säga att jag vet något om hur det är att komma från en plats som gång efter annan

ockuperats eller koloniserats. Jag vet ingenting om hur det är att växa upp bärandes på kollektiva trauman av krig, förödelse, deportation och död.

Vad jag vet är att det krig och den tragedi som just nu utspelar sig 100 mil från min ytterdörr inte går att beskriva med ord. Jag vet också att de bakomliggande orsakerna till den rådande situationen är oändligt många och komplexa. Slutligen vet jag att det är få svenskar som i dag skulle kunna peka ut Moskva eller Kiev på en karta, än mindre höra skillnad på någon som talar ryska eller ukrainska.

Trots att det råder djup okunskap, om inte bara Ryssland, utan om hela det forna östblocket, ökar nu hoten och hatet mot ryssar i Sverige och resten av världen.

Det finns inget som kan ursäkta vad den ryska statsmakten gör mot Ukraina, eller mot sitt eget folk. Det finns heller ingen som från ett ryskt perspektiv beskriver det som pågår med större ärlighet, medkänsla och sorg än den ryska krigsfånge som under en presskonferens förra veckan talade om hur han och andra blivit lurade. Som i ett otroligt ögonblick frågade sig själv och rummet om det går att bli förlåten, att nå försoning, för det som den ryska armén under order från Kreml nu utsätter sina grannar för.

I kris och krig är det lätt att ens synfält blir svartvitt. Det finns bara rätt och fel, gott och ont, offer och förövare. Just nu är ryssar onda och ukrainare goda. Verkligheten är mer mångfacetterad, vilket vi tenderar att glömma bort när vi sitter hemma och skrollar igenom våra sociala flöden, när kvällstidningarna trycker upp den ena fatalistiska löpsedeln efter den andra, eller när halva Twitter har blivit Rysslandskännare och militära strateger.

Men i all den krigshets som nu pågår i Europa i anslutning till det ryska anfallet mot Ukraina, i alla de samtal som förs om att utesluta ryssar från sport- och musikevenemang, avbryta universitetsutbyten och bojkotta rysk mat och kultur, gör vi oss själva en otrolig otjänst. Genom att reducera personer till deras nationella tillhörighet riskerar vi att befästa vår egen okunskap och bereda väg för relativistiska sanningar om våra grannar (för ja, Ryssland är även vårt grannland), vilket snarare leder oss närmare nya tragedier och krig än fred och försoning.

Putin är inte bara Ukrainas fiende, han är även vår fiende. Ja, om man ska vara krass så är han egentligen hela det ryska folkets fiende – även om alla inte är medvetna om det än.

Tyvärr minskar inte Putins makt för att vi skriver hatiska kommentarer i sociala medier, kriget blir inte mindre fasansfullt för att vi trakasserar folk med ryska efternamn och det går inte över fortare för att vi bojkottar ryska kaféer eller butiker.

Vi stoppar förmodligen inte kriget genom mellanmänskliga samtal, men genom att stå upp mot rasism och trakasserier kan vi se till att de sår som precis slagits upp och just nu blöder inte blir djupare, mer infekterade eller rent av dödligare. Låt inte vreden mot Putin och kriget slå över i russofobi.

Internationalen

NATO – en krigsfälla

Ledare

Internationalen 9/3 2022

Det här är bara början. Reaktionen på Putins mördande angrepp på Ukraina är ofrånkomliga. Vreden mot övergreppet, solidariteten med offren men också rädslan att drabbas och behovet av försvar griper omkring sig. Det är logiken i alla krigsutbrott där människors och samhällens existens står på spel, åtminstone om det sker i närområdet. Att politiska krafter

söker kanalisera dessa viljor är lika ofrånkomligt. Just nu är det högerens och liberalernas ideologiska bombmatta över folkopinionen för en NATO-anslutning som verkar överrösta allt. Med Sverigedemokraternas svängning är en riksdagsmajoritet för och beställda opinionsmätningar pekar på ett övertag i opinionen, för första gången sedan NATO:s tillkomst 1949.

Bortblåst tycks insikten vara att Sveriges militära alliansfrihet bidrog till att hålla landet utanför två världskrig med hundra miljoner döda, möjliggjorde stöd åt tredje världen under kalla kriget och erbjöd en plattform för diplomati, avspänning och kärnvapennedrustning. Bara hyckleri, när ett nära samarbete med NATO ändå skedde under täcket? Nej, inte bara. Det handlade om en dragkamp mellan politiska och sociala krafter om var gränserna skulle gå och eftergifterna göras. Medan vänster- och fredskrafter drog åt ökad självständighet sökte borgerlighet och S-höger tätare band.

Att svensk utrikespolitik när det begav sig kunde ta ställning för Vietnam och afrikanska befrielserörelser, var, trots alla begränsningar, ett uttryck för den dragkampen.

Dagens rasande anslutningskampanj säger också något om vilken betydelse borgerligheten tillmäter själva anslutningen. Att Sverige ska vara en del av det kärnvapenbestyckade och imperialistiska NATO-blocket, den transatlantiska länken med Washington, är inte för borgerligheten en avgränsad säkerhetsfråga, den är i högsta grad strategisk, nu som då. Och har mycket litet att göra med ”demokrati mot diktatur”. Militäralliansen förenar både mer eller mindre liberala demokratier med auktoritära regimer som i Turkiet, Polen och Ungern kring gemensamma strategiska maktintressen politiskt, ekonomiskt och militärt.

I det nya kalla – och även heta – kriget mellan stormakternas världsblock är NATO-anslutning ingen trygghetsfaktor, tvärtom.

Ett NATO-anslutet Sverige som framskjuten flyg- och örlogsbas mot Ryssland kommer inte ryska militärstrateger att nonchalera – med alla dess följder i ett så kallat skarpt läge. Värdet av formeln ”det är alla staters suveräna rätt att ansluta sig till NATO”, demonstreras just nu i Ukraina. Någon sådan gudomlig ”rätt” existerar inte i den imperialistiska maktpolitikens värld. Vem försvarade Kubas ”suveräna rätt” att ansluta sig till dåvarande sovjetblocket och bestyckas med kärnvapen, på sin tid?

I geopolitikens imperialistiska värld gäller strategiska kalkyler, inte etiska normer. Kampanjerna för ukrainskt medlemskap i NATO och västmakternas vägran att diskutera saken gav Putin det främsta svepskålet för sitt angrepp. Ett Ukraina under NATO:s kärnvapenparaply kunde återta Krim och rensa Donbass och Lugansk med risk för direkt rysk konfrontation med NATO. Utifrån skurkregimens perspektiv gällde det att förekomma. Och trots krigskatastrofen drabbar inte ryska trupper samman med NATO, ännu åtminstone. Det är Ukrainas folk som blir kanonmat – och unga ryska värnpliktiga.

Kraven på svensk NATO-anslutning viftas ibland bort med en axelryckning även från vänster, ”vad då, vi är ju redan med.” Men medlemskap är den sista regeln i dörren till det militärblock som med USA i spetsen opererar globalt, från Afghanistan över Mellanöstern till Balkan och nu centrala Europa med världens väldiga vapenindustri i ryggen. Anslutning är lika med dramatiskt ökade militärkostnader och mindre till vård, utbildning och välfärd.

Vill vi istället att vårt samhälle ska vara en röst för fred, avspänning och nedrustning, en fristad för flyktingar och ett andningshål för möten, då ska vi inte ge vika för NATO-kanonaden. Då ska vi stötta det ukrainska folket och ryska krigsmotståndet längs egna vägar på de sätt vi förmår.

Alternativet är att kliva rakt in i den krigsfälla som kommer att stå nuvarande och kommande generationer dyrt.

Har vi haft fel om det ryska hotet?

Per Leander

Internationalen 9/3 2022

Har vi haft fel, alla vi som inte tog det ryska militära hotet på allvar? Hade vi fel och var det Nato-förespråkarna och krigshökarna som hade rätt? Jag vill ändå hävda att vi inte har haft fel, för vi som varit motståndare till militär upprustning och Natos utvidgning har också hela tiden sagt att risken är att Ryssland förr eller senare slår tillbaka. När Putin till sist känner sig så inträngd att han inte har något att förlora längre. Det är uppenbarligen det som har hänt nu, även om det så klart inte ursäktar det ryska angreppet mot Ukraina.

Det är fortfarande också mycket oklart vad Putin har för plan för Ukraina. Om han vill sluka hela landet, stycka det i hälfter, eller kanske i slutändan får dra sig tillbaka med svansen mellan benen eller med något sorts avtal om att Ukraina ska förbli neutralt. Det finns heller ingenting som tyder på att Putins Ryssland utgör något hot mot Sverige. I alla fall inte så länge det här kriget inte har eskalerat till ett nytt världskrig.

Vad som står klart är att Putin till sist har valt att bryta alla band med Väst. Ryssland kommer att förbli isolerat från omvärlden så länge Putin sitter kvar vid makten. Vi får hoppas att det inte dröjer allt för länge innan han faller. Det bästa vi kan göra nu är att stödja den ryska oppositionen och krigsmotståndarna där.

Ryska vänstern omgrupperar sig som Socialister mot kriget

Per Leander

Internationalen 9/3 2022

- Kriget mot Ukraina blev en överraskning även för ryssar
- Ryska oberoende nyheter och sociala medier stängs ner
- ”Våra fiender är inte i Kiev och Odessa utan i Moskva”

Sedan den ryska invasionen av Ukraina började för knappt två veckor sedan har allt gått väldigt fort, även i Ryssland. Kriget kom som en överraskning även för ryssarna. Till skillnad från när USA:s president George W Bush invaderade Irak 2003, vilket var något han hade förberett sin befolkning på i över ett års tid för att trummat upp en nationalistisk entusiasm för kriget, hade Putin inte ens försökt mobilisera sitt folk inför invasionen av Ukraina, utan höll planerna hemliga in i det sista. Stora delar av den ryska armén verkar inte ens ha fått veta att de skulle ut i krig när de skickades över gränsen, vilket framgår i många av de videofilmer som cirkulerar med tillfångatagna demoraliserade ryska soldater.

Därför har det blivit extremt viktig för Kreml att få monopol på hur kriget, eller den ”militära specialoperationen” som det officiellt kallas, nu förmedlas i rysk media. I fredags förra veckan togs ett beslut av det extrainkallade ryska parlamentet att förbjuda all kritisk rapportering av kriget, och sedan dess har i princip alla självständiga nyhetskanaler tystats. Facebook och många andra sociala medier, med vilka ryssar har kunnat hålla kontakt med omvärlden, har stängts ner. Med risk att låta som en klyscha är det inte obefogat att tala om en ny järnridå mellan Ryssland och Väst.

Samtidigt fortsätter de förbjudna demonstrationerna mot kriget. Söndagen den 6 mars hölls en relativt stor sådan i Moskva, där grupper av människor, huvudsakligen ungdomar (en förlorad generation för Putin) drog runt i spridda klungor på stan och sedan jagades av polis. Över 6000 personer uppges ha gripits i samband med det. De flesta släpps efter att få betala en bot på ett par tusen kronor, men det talas också om att de som aktivt organiserar manifestationer eller sprider ”fake news” om kriget kan få upp till 15 års fängelse.

Samtidigt har delar av den ryska vänstern, som tragiskt splittrades vid krigsutbrottet, omgrupperat sig i organisationen Socialister mot kriget, som också håller kontakten med vänsteraktivister i bland annat Ukraina, USA och Sverige. I ett manifest som publicerades 3 mars skriver Socialister mot kriget bland annat: ”Kremls propaganda försöker övertyga oss om att hela nationen sluter upp bakom makthavarna och att det bara är ynkliga överlöpare, pro-västerländska liberaler och den yttre fiendens legosoldater som kämpar för fred. Det är en fullständigt grundlös lögn. Den här gången visade sig de gamla rävarna i Kreml vara i minoritet. Flertalet ryssar vill inte ha något brödrakrig.”

Vidare slår manifestet fast följande punkter:

- Det varken finns eller har funnits ett hot mot den ryska staten, som krävt att man skickar våra soldater för att döda och för att dö. Detta är ingen ”befrielse” av Ukraina. Vår armé skjuter sönder fredliga ukrainska städer på order av en handfull miljardärer som drömmer om att behålla sin makt över Ryssland för all evig tid.
- Det här kriget leder till oöverskådliga katastrofer för våra folk. Både ukrainare och ryssar kommer att få betala dyrt för det med sitt blod. I slutändan kommer fattigdom, inflation och arbetslöshet att drabba oss alla. Det är inte de rika oligarkerna som står för notan, utan de fattiga arbetarna, pensionärerna och de arbetslösa.
- Det här kriget kommer att ödelägga Ukraina och göra Ryssland till ett enda stort fängelse. Oppositionsmedia har redan stängts ner. Människor fångas för att ha delat ut flygblad, demonstrerat, och för inlägg i sociala medier. Snart kommer ryssarna bara kunna välja mellan fängelset eller mönstringsbyrån. Kriget för med sig en diktatur av ett slag vi tidigare aldrig skådat.
- Detta krig ökar hela hotbilden mot vårt land. Till och med de ukrainare som för bara en vecka sedan sympatiserade med Ryssland tar nu värvning för att strida mot vår armé. Med sin aggression överskred Putin alla de ukrainska nationalisternas tidigare brott och Nato-krigshökarnas intriger. Putin gav dem alla argument de behövde för nya missil- och militärbaser kring våra gränser.

Manifestet avslutas med budskapet: ”Det finns bara ett sätt att förhindra dessa katastrofer. Vi – Rysslands män och kvinnor – måste själva stoppa kriget. Det här landet tillhör oss, inte en handfull galna gubbar med palats och lyxyachter. Det är dags att ta tillbaka det. Våra fiender är inte i Kiev och Odessa, utan i Moskva. Och det är dags att jaga ut dem därifrån. Kriget är inte Ryssland. Kriget är Putin och hans regim. Därför är vi, ryska socialister och kommunister, mot detta krig. Vi vill stoppa det för att rädda Ryssland.”

Kan vi ta avstånd från russofobin också?

Marco Jamil Espvall

Internationalen 9/3 2022

Likt så många gånger tidigare i historien har ett krig lett till att vänstern splittras, vilket nu Seriös undran: Hur kan det (med rätta) anses att det är antisemitiskt att kräva att någon ska ta avstånd från staten Israels politik bara för att hen är jude, samtidigt som det sedan kriget börjat verkar blivit comme-il-faut att alla ryssar måste ta avstånd från Putin och anfallskriget mot Ukraina?

Det finns cirka 32 000 ryska medborgare som bor i Sverige. Många av dem möts nu av hat och hot. Barn med ryska föräldrar utsätts för trakasserier och mobbning. Även ryskägda företag har drabbats, bland annat det ryska caféet Eurobar på Södermalm i Stockholm. Ägaren Elena säger att hon dagligen fått hotfulla och hatiska telefonsamtal och meddelanden. Detta trots att caféet fördömde invasionen i ett inlägg på Facebook redan den 24 februari.

Ett av de grävsta offentliga russofobiska utspelen står den tidigare försvarsministern Mikael Odenberg (M) för. Han vill utvisa alla ryska medborgare i Sverige. Han skriver på sin Facebook: ”Upphäv uppehållstillstånden för alla ryska medborgare och utvisa dem – oavsett om de är oskyldiga studenter, hyggliga turister eller korrumpierade oligarker.”

Självklart önskar jag att alla kunde ta avstånd från folkmord/anfallskrig/etnisk rensning oavsett om det äger rum i Syrien, Ukraina eller Palestina. Men vi ska inte ta avstånd för att vi har särskilt ansvar på grund av vår etniska bakgrund, utan för att vi är anständiga människor.

Offensiv

Kriget mot Ukraina förändrar världen för alltid

Per Olsson

Offensiv 9/3 2022

Putinregimens krig mot Ukraina skördar allt fler offer och dess förödelse lägger infrastruktur, stadskärnor och bostadsområden i ruiner. I tisdags (den 8 mars) rapporterades att över 1,7 miljoner människor har drivits på flykt undan bomberna, raketbeskjutningarna och markstriderna.

Förstörd byggnad i den ukrainska staden Tjernihiv i norra delen av landet. Risken är att en allt mer desperat och isolerad Putinregim inleder ett fullskaligt terrorkrig (Foto: Wikipedia Commons)

Det är ett imperialistiskt krig och en allvarlig eskalering av den globala maktstriden om intressesfärer, marknader och prestige på världsarenan. Kriget utgör en brutal fortsättning på den auktoritära Putinregimens repressiva politik på hemmaplan och dess storryska chauvinism.

De ryska trupperna måste omedelbart och villkorslöst dras bort från Ukraina. Behovet av hjälpinsatser är enormt, och de som tvingats på flykt undan krig och förtryck i Ukraina samt

andra länder måste ges permanent skydd och asylrätt. De flyktingar som redan finns i landet måste få stanna.

Fullt stöd måste ges till de många och modiga antikrigsprotester som genomförs i Ryssland, trots massarresteringar, bestraffningar och risk för avskedanden.

Men inget förtroende och stöd kan ges till EU-regeringarna och USA-imperialismen som har utnyttjat kriget för sina egna syften och maktintressen. Det är en ny chockdoktrin där krigets fasor och den djupaste säkerhetskrisen i Europa sedan andra världskriget används för att snabbt lägga om politiken och genomföra den kraftigaste militära upprustningen i modern tid och stärka Nato.

Den militära upprustningen innebär nya pålagor och nedskärningar i välfärden, en trend vi såg även innan krigets utbrott.

Att kriget och de militära spänningarna mellan de imperialistiska makterna beskrivs som det ”nya normala läget” ger en skrämmande bild av vad som hotar om inte världens arbetare och fattiga förenas i en kamp för en socialistisk värld i fred och frihet. Eller som socialister förkunnade för mer än hundra år sedan: ”Militarismen måste dö om folket ska överleva”. Samtidigt trappas den ekonomiska krigsföringen upp och ett globalt energikrig hotar. Kriget har redan lett till kraftiga prishöjningar på olja, gas och andra råvaror samt hotar leda ”till en prischock på spannmål och mat av oemotsvarande proportioner”, enligt FN:s livsmedelsprogram WFP.

Ukraina och Ryssland står för en stor del av världens veteexport och exempelvis Libanon importerar 90 procent av sitt vete från Ukraina, som också är världens största producent av solrosolja.

Över hela världen har det genomförts stora antikrigsprotester och det finns en enorm solidaritetsvilja, vilket har tvingat EU-ledarna att i en liten grad och tillfälligt sänka flyktingmuren gentemot Ukraina, vilket de socialdemokratiska regeringarna i Sverige och Danmark in i det sista motsatte sig.

EU planerar att aktivera ett 20 år gammalt direktiv som var tänkt att ge skydd till flyktingarna från krigen i det före detta Jugoslavien, men som aldrig togs i bruk. Detta kommer att öppna för att flyktingar från Ukraina får stanna ett år i EU med rätt att gå i skola och arbeta utan att behöva genomgå någon asylprocess.

Tidigare flyktingmotståndare som de polska och ungerska regeringarna, men även SD-ledda kommuner i Sverige som Sölvesborg, vänder nu och tar emot flyktingar. Vi får dock räkna med att EU och högerstyrda stater och kommuner imorgon inte kommer att vara främmande för att skylla problemen på samma flyktingar och påstå att ”flyktingmottagandet” är orsaken till ”varför vi måste skära ned”.

Hyckleriet är monumentalt när migranter och flyktingar som befunnit sig i Ukraina vägras inresa i EU.

Samtidigt med krigets upptrappning har samtal förts om ett möjligt eldupphör. Nya samtal hölls i måndags och ska följas av flera, inkluderat ett möte mellan Ukrainas och Rysslands utrikesministrar i Turkiet den 10 mars, men av krigsutvecklingen att döma och de återkommande stängningarna av de humanitära korridorer som har öppnats är det tyvärr inte mycket som pekar mot ett eldupphör, utan kriget riskerar istället att fortsätta eskalera. För de imperialistiska makterna är diplomati och toppmöten en fortsättning på krigspolitik fast vid förhandlingsbordet.

Kriget har skapat den värsta säkerhetskrisen i Europa sedan andra världskrigets slut och dess geopolitiska skalv har för lång tid osäkrat världen. Västimperialismens agerande hettar upp situationen ytterligare.

Ett exempel på det var när USA:s FN-ambassadör Linda Thomas-Greenfield talade i FN:s generalförsamling och menade att Putin har hotat att invadera Finland och Sverige, vilket är en övertolkning av Putins faktiska hot.

Den chock, oro och förstämning som kriget skapat har makteliten utnyttjat till att inom ramen av en ny chockdoktrin genomdriva vad de länge har önskat, men inte ansett sig kunna genomföra.

Den militära upprustningen som nu har inletts, efter att världens militärutgifter redan för några år sedan nått sin högsta nivå sedan det gamla kalla kriget, har bara sin motsvarighet i den upprustning som föregick de båda världskrigen.

I landets nästa största stad Charkiv, belägen i Ukrainas östra del och vars befolkning i huvudsak är rysktalande, har våldsamma strider rasat i flera dagar och det finns många otäcka indikationer som pekar mot att invasionens nästa blodiga fas kan bli en belägring av huvudstaden Kiev samt att erövringen av staden Cherson följs av fortsatta ryska framryckningar i södra Ukraina.

I söder samlar sig Putinregimens styrkor för en som det ser ut storoffensiv för att erövra industri- och hamnstaden Mariupol där situationen blir allt svårare stadens invånare. För Putinregimen är ett av krigets mål att erövra Mariupol och därmed säkra en land- och järnväg från de ryskontrollerade utbrytarrepublikerna Donetsk och Luhansk till Krim samt erövra kustområdena runt Azovsjön.

Mycket tyder också på att den ryska imperialismens krigsinsats har målet att skära av Ukrainas tillgång till havet och ta kontroll över landets kustområden kring Svarta havet. Den ryska krigsinsatsen har dock mött ett betydligt större motstånd än vad man hade räknat med. I likhet med det USA-ledda kriget mot Irak har den ryska imperialismens massiva krigsinsats och den storskaliga invasionen syftat till att chocka och inge fruktan samt genomföra en ”regimförändring”.

Men Moskva, och enligt uppgift också Pentagon, underskattade försvarsviljan i Ukraina och överskattade sin egen militära kapacitet. Trots förstörelsen och offren finns en fortsatt vilja att slå tillbaka den ryska invasionen och det finns många vittnesmål om hur obehäpnade folkmassor har gått ut på gatorna och stoppat framryckande tanks.

I de städer som de ryska styrkorna hävdar att man tagit över har invånarna demonstrerat, vilket ytterligare tenderar att undergräva de ryska truppers stridsmoral.

I stadsterräng är större militär slagkraft inte en lika stor fördel. Det visar inte minst slaget om Mosul, där det tog de irakiska och kurdiska trupperna nästan nio månader att driva ut IS, trots mångdubbelt fler soldater. Till skillnad från irakiska Mosul har dessutom de ukrainska styrkorna, så länge de orkar strida, lokalbefolkningens stöd.

Eller som ISA skriver i sitt senaste uttalande om kriget: A War That is Changing the World (Ett krig som förändrar världen) den 5 mars:

I Ukraina finns möjligheten att formera ett beslutsamt motstånd på grundval av massornas organisering mot den invasion som inte går enligt Putins plan. Socialister stöder massornas kamp mot ockupation och deras rätt till väpnat självförsvar.

Men för att frigöra den fulla potentialen hos det folkliga arbetarklassbaserade motstånd som finns i landet bör självförsvaret organiseras på en genuint demokratisk grund, oberoende av Kievregeringens politiska kontroll och centraliserade ledning. Självförsvarskommittéerna bör kopplas till

arbetarklassens organisationer, vilka bara för några månader sedan attackerades av Zelenskyj-regeringen.

Det folkliga självförsvaret och motståndet bör också organiseras längs multietniska linjer, som återspeglar befolkningens nationella och kulturella mångfald och under fanan av alla folks rätt till självbestämmande, inklusive minoriteter inom själva Ukraina.

Arbetarklassens och det folkliga försvarets kommittéer bör också knyta an till arbetarnas och de ungas motstånd mot kriget globalt, särskilt i Ryssland och Belarus där krigsmotståndets styrka kan fälla avgörandet.

Enligt ukrainska uppgifter har mer än 11,000 ryska soldater dödats. Den 2 mars erkände de styrande i Moskva att 498 ryska soldater hade dödats. Att Putinregimen så tidigt tvingades medge förluster var ett indirekt erkännande av att kriget inte har gått enligt planerna.

”Putin inledde invasionen, trots att han var fullt medveten om att västvärlden skulle svara med allvarliga ekonomiska sanktioner och en betydande förstärkning av Natos östra flank. Nu när han har påbörjat attacken kommer han sannolikt att fortsätta med ett försök att stöta Zelenskyjs regering och installera en marionettregim i Kiev”, skrev den amerikanska tanke-smejdan Council on Foreign Relations om krigsinsatsens mål.

Ett ohyggligt skräckscenario hotar om Moskva försöker gå vidare för att ta över Kiev, upprätta en Quislingregering och i praktiken ockupera landet. Om de nuvarande samtalen och medlingsförsöken, även från exempelvis den kinesiska regimen, förblir resultatlösa är risken överhängande att en allt mer desperat och isolerad Putinregim inleder ett fullskaligt terrorkrig från luften mot Ukrainas städer.

Det skulle likna de bombningar och missilattacker som lade Tjetjeniens huvudstad Groznyj i ruiner 1999-2000 och som dödade minst en av tio invånare i staden, vilket gjorde ”Groznyj till den mest förstörda staden på jorden”, enligt FN 2003.

De närmaste dagarnas utveckling kan bli avgörande.

Kriget kan innebära början till slutet för Putinregimen, som har mötts av många modiga protester på hemmaplan – protester har även genomförts i exempelvis Belarus – mot ett krig som kastar ner Ryssland i en djup kris.

De åtgärder som Väst vidtagit har inneburit att Ryssland utestängs från det globala finanssystemet och att den ryska centralbankens amerikanska tillgångar har frysts, vilket hindrar den från att använda sina valutaserver för att exempelvis stötta rubeln som rasar som en sten. Rubelfallet kan signalera början till hyperinflation.

Ju längre kriget pågår, desto större sannolikhet är det att Putin möter ett allt större motstånd på hemmaplan, och även om Rysslands är militärt överlägsen är det inte ensamt avgörande. Det är svårt att se hur en rysk ockupation skulle vara möjlig. De uppskattade 160,000 ryska soldaterna är visserligen betydligt fler än Ukrainas armé, men ändå för få för att upprätthålla en ockupation av ett land större än Frankrike med flera miljonstäder.

Under krigets gång har det skett en dramatisk omsvängning av EU-regeringarnas försvars- och säkerhetspolitik, och USA-imperialismens har lyckats i sin strävan att samla Väst bakom Natos fortsatta expansion och militära uppladdning.

Nato är ingen försvarsallians, utan en krigsallians som bildades 1949 av USA-imperialismen med syftet att se till att ”hålla amerikanerna inne och ryssarna utanför (Västeuropa) och tyskarna nere”, som Natos första generalsekreterare, den brittiska generalen lord Lionel Hastings Ismay, cyniskt förklarade.

När det gamla kalla kriget tog slut med Berlinmurens och Sovjetunionens kollaps kom Nato, efter att ha ”hamnat i en identitetskris och frågor hade väckts om dess fortsatta relevans” som det heter i en historik, att förbli ett verktyg för USA-imperialismen att behålla sin militära närvaro i Västeuropa samt expandera österut och vinna allierade i Öst- och Centraleuropa. Idag spelar Nato också en allt större roll som USA:s verktyg i det nya kalla kriget mot Kina.

Under 2000-talet har det svenska Natosamarbetet blivit så omfattande och nära att ”Sverige är en närmare partner till Nato än vad till och med några av våra Natoallierade är” (Ken Howery, som var Trumps ambassadör i Stockholm, i *Dagens Nyheter* den 21 november 2020).

Den politiken har nu snabbt tagits till en ny nivå av den nuvarande S-regeringen med beslutet om skicka vapen till Ukraina för att det ”bäst tjäna vår säkerhet”, enligt statsminister Magdalena Andersson. Med ”vår” menas Natos intressen och strävanden. Läs mer i ledaren på sid 2 om kampen mot svensk Natoanslutning.

Att V-ledningen, utan någon bred diskussion, har vikit ner sig och erbjuder borgfred med regeringen är ett svek som försvårar bygget av en rörelse mot kriget som också säger nej till Natomilitarism samt som står upp mot alla försök från makteliten att utnyttja kriget för sina syften.

Att det går bygga en rörelse mot kriget visas av den enorma solidaritet som har uttryckts i rekord i biståndsinsamlingar och villighet att hjälpa. Refugees Welcome Stockholm har exempelvis fått 4 300 volontärer, mot bara två i januari.

Som Offensiv skrev i förra veckans ledare:

”För socialister är utgångspunkten alltid, även i krig, vad som gynnar arbetare, fattiga och vanligt folk. Arbetarrörelsens bästa traditioner är att stå emot krig och militarism, att ha en självständig linje – inte alliera sig med högern, kapital och stat.

Socialister stödjer protesterna mot kriget på hemmaplan i Ryssland, massprotester internationellt och en global arbetarblockad mot Putins krigsmaskin, vilka tillsammans kan ha störst effekt.

Oavsett krigsutvecklingen den närmaste veckan påverkas allt och alla: medvetenhet, maktförhållanden och ekonomi för en lång tid framåt. För alla som är emot kriget gäller det att analysera och mobilisera mot kriget och det globala kapitalistiska systemet.”

Militarism, vapenexport och upprustning osäkrar världen

Jonas Brännberg

Offensiv 9/3 2022

År 2020 steg militärutgifterna i världen till hela 20,000 miljarder kronor, en ökning med 2,6 procent från året innan, trots pandemin (enligt fredsforskningsinstitutet Sipri). Siffrorna för 2021 är inte klara, men trenden är kraftigt uppåtgående. Militärutgifterna 2020 är betydligt högre mer än vad som krävs för att utrota all fattigdom i hela världen.

I stället för att bekämpa fattigdomen och klimatkrisen har världens stormakter kastat in världen i en ny era av allt hårdare och oberäknliga motsättningar, där huvudaxeln går mellan den gamla stormakten USA och den uppstickande imperialistiska makten Kina. I denna ”era av oreda” har Putin och hans härskande klick sett chansen att med sin militära styrka flytta fram sina positioner till priset av tusentals människoliv, enormt lidande och miljoner flyktingar.

”Krig är bara en fortsättning på politiken med andra medel”, är ett klassiskt citat av den prussiska generalen och militärteoretikern Carl von Clausewitz. Hans analys förklarar varför

stormakterna dominerar inte bara ekonomiskt och politiskt, utan också militärt. Militärutgifterna i världen domineras av USA och Kina samt Ryssland, Storbritannien och Frankrike.

Militärallianserna och imperialismen

Efter andra världskriget var kalla kriget (1945-1990) mellan det kapitalistiska väst och det stalinistiska Sovjetunionen och östblocket ett kitt som höll motsättningarna mellan olika imperialistiska block i schack.

Med stalinismens kollaps 1990 blev USA "världens enda supermakt". USA-imperialismen använde sin maktposition för att utöka sin maktsfär genom bland annat Natos utvidgning till 14 länder i Östeuropa och försökte skaffa sig total dominans i Mellanöstern genom krigen i Irak och Afghanistan.

Krigen i Irak och Afghanistan visade på USA-imperialismens begränsningar, samtidigt som Kinas numera kapitalistiska ekonomi växte snabbt och allt mer utmanar USA även på andra plan – tekniskt, geopolitiskt och snart även militärt.

Det kapitalistiska Ryssland som föddes efter stalinismen ärvde ett enormt krigsmaskineri från Sovjetunionen, men det är först de senaste tio åren som den ryska härskande klassen har uppdaterat och satt militären på stridande fot, som ett sätt att "återupprätta Rysslands plats" i världen; att använda den militära styrkan för att vinna makt, inflytande och vinster till de ryska oligarkerna.

Upprustningen har gett den ryska imperialismen blodad tand. I Syrien vände ryska bombningar krigsutvecklingen till diktatorn Assads fördel. I Mali har ryska legoknektar allt mer tagit över efter Frankrike, Sveriges och andra västländers misslyckade militära insats. Även i Belarus och Kazakstan använde Putin Rysslands militära makt för att stödja sittande regimer mot folkliga uppror, samtidigt som han använder situationen för öka Rysslands inflytande. Lukasjenko i Belarus är numera bara en marionett för Putinregimen.

Putinregimens krig har tätat de sprickor inom EU och Nato som har växt på senare år. I en värld av ökad nationalism och ekonomisk kris, där kapitalister i varje land sätter sina intressen främst, kommer dock nya motsättningar uppstå. Det visar till exempel Indiens tveksamma stöd till Ukraina på grund av deras omfattande vapenaffärer med Ryssland, trots att de nyligen har gått med in den nya "säkerhetsdialogen" Quad, riktad mot Kina, tillsammans med USA, Australien och Japan.

Militär upprustning under imperialismens era skapar inte säkerhet, utan osäkrar tvärtom vår värld. Arbetarklassen internationellt har ett gemensamt intresse av att bekämpa krig och upprustning – för solidaritet och socialistiskt samarbete istället för imperialistiska konflikter.

Vapenhandeln

De ökade imperialistiska motsättningarna innebär att vapenhandeln är på den högsta nivån sedan slutet på det första andra kalla kriget. USA står för 37 procent av exporten; näst värst är Ryssland med 20 procent.

För arbetarklassen innebär krig död och förödelse, oavsett vilken sida om fronten den befinner sig på – för kapitalister är krig bland det lönsammaste som finns. Sveriges största vapentillverkare Saabs aktiekurs har i skrivande stund ökat med 50 procent sedan kriget startade!

Svenska vapenkapitalister har ökat vapenexporten femfaldigt jämfört med i början av 2000-talet, och 2020 exporterades krigsmateriel till ett värde av 16,3 miljarder (enligt Svenska Freds). Det gör Sverige till världens 15:e största exportör av större vapensystem (Sipri), och förmodligen en av de största i förhållande till folkmängden.

År 2020 gick 35 procent av svensk vapenexport till diktaturer eller halvdiktaturer som till exempel Förenade Arabemiraten, som krigar i Jemen. Vapenexporten till länder som deltar i den Saudiledda koalitionen som för krig i Jemen har mer än fördubblats det senaste året.

Lästips:

I samma *Offensiv*-nummer som ovanstående artiklar finns även artikeln: [Nej till svenskt Natomedlemskap](#).

Proletären

När kriget skildras försvinner alla nyanser

Patrick Paulov

Proletären 7/3 2022

Vi måste nyansera bilden av vad som händer i Ukraina och varför, och samtidigt avvisa den svartvita propagandan – från båda sidor.

Tio dagar har gått sedan Ryssland inledde sin storskaliga attack mot Ukraina. Ännu en gång drabbas miljontals människor av krigets fasor, av död, förödelse och massflykt. Bilderna som kablats ut i media påminner oss om hur det sett ut när andra krig inletts, som i Jugoslavien 1999, Irak 2003 eller Jemen 2015.

Det som sker i Ukraina är ett brott mot FN-stadga och folkrätt. Vladimir Putin och det ryska ledarskapet har ingen rätt att invadera, bomba och ockupera ett grannland. Det gäller oavsett det blodiga krig som pågått i östra Ukraina i åtta års tid, och det gäller oavsett västmakternas inblandning och Natoinringning av Ryssland.

Men vi får knappast stopp på dödandet genom att skeppa in vapen, stärka Nato och skärpa den redan farliga konfrontationen mellan Ryssland och västvärlden. Om vi tar lidandet i Ukraina på allvar borde huvudfrågan vara att försöka hitta en väg för att lugna ner situationen, rädda liv och på sikt nå en fredslösning.

Tyvärr försvårar medierapporteringen möjligheten att få en nyanserad bild av vad som sker och av de händelser och intressen som lett fram till den katastrofala situationen. Vi överöses av samma typ av ensidiga, förenklade och förvanskade rapportering som vi sett under de senaste decenniernas krig.

Att beskriva det som pågår som en konflikt mellan ont och gott, mellan en isolerad, maktgalen diktator i Moskva och ett demokratiskt och frihetskämpande styre i Ukraina, bidrar inte till förståelse, snarare fördumning.

Verkligheten i Ukraina är precis som i andra konflikter varken svart eller vit. Ett exempel på det fick vi den 3 mars när USA-kanalen PBS program News Hour diskuterade utvecklingen i Ukraina.

En av dem som intervjuades var Artem Semenichin, borgmästare i den lilla staden Konotop i nordöstra Ukraina. Sittande på sitt kontor i Konotop förklarade Semenichin att ukrainarna är redo att döda de ryska ockupanterna, och han tackade USA för vapnen.

På väggen bakom Semenichin syntes ett välbekant porträtt. PBS valde att inte fråga om eller kommentera det. Alla som kan något om ukrainsk politik och historia kan se att mannen på väggen var Stepan Bandera, ökad nazikollaboratör under Andra världskriget och hyllad av dagens ukrainska extremhöger.

Det är ingen slump att Semenichin har en bild på Bandera på sitt kontor. Det uppmärksammades av israeliska medier redan i december 2015 när Semenichin som representant för

det högerextrema partiet Svoboda precis valts till borgmästare. ”Lokala judar i chock efter att ukrainska staden Konotop väljer nynazistisk borgmästare”, löd rubriken i The Jerusalem Post.

Drygt sex år senare framställs han som en frihetskämpe av PBS New Hour och flera andra medier i USA och Storbritannien.

Semenichin är långt ifrån ensam. Högerextrema grupper har haft ett betydande inflytande på utvecklingen i Ukraina allt sedan Maidanprotesterna och regimskiftet 2014.

En av de ökända och mest fruktade organisationerna är den nazistkopplade Azovbataljonen. Den har sin bas i Mariupol i östra Ukraina där de nu pågår hårda strider. Azovbataljonen är numera en officiell del av det ukrainska nationalgardet och har spelat en framträdande roll i det åtta år långa kriget mot de proryska separatisterna i Donbass.³

Högerextremism och nazism är en av flera faktorer bakom den långvariga konflikten i Ukraina. Att blunda för detta och avfärda allt som rysk propaganda, som görs av en del kommentatorer och medier i Sverige, är oärligt och felaktigt.

Men vi måste samtidigt vara nyanserade och inte dra allt för långtgående och felaktiga slutsatser. Att erkänna att extremhögern spelar en politisk och militär roll i Ukraina är inte detsamma som att påstå att hela det ukrainska styret är nazister. Att erkänna extremhögerens roll är inte heller detsamma som att säga att Ryssland och Putin har legitima skäl att invadera grannlandet.

Det är snarare så att vi måste nyansera bilden och avvisa den svartvita propagandan – från båda sidor. Då har vi en chans att skapa förståelse för vad som händer i Ukraina, och då kanske det går att hitta vägar till en lösning på de motsättningar och problem som ligger till grund för tragedin.

Bekämpa kriget – inga svenska vapen till Ukraina

Ledare

Proletären 9/3 2022

Våra principiella krav på alliansfrihet handlar inte i första hand om att värna vårt diplomatiska anseende – utan om att vi vet att krig drabbar arbetare värst.

Den svenska neutralitetspolitiken har varit en central del av vår försvars- och säkerhetspolitik i över 200 år. 1812 lanserade den gamle republikanen tillika nyvalda kungen av Sverige Jean Baptist Bernadotte en ny utrikespolitisk linje. Den innebar att Sverige skulle förhålla sig neutralt i de europeiska stormaktskonflikterna. Alliansfriheten har hållit Sverige utanför två världskrig och har gett oss en möjlighet att vara en självständig röst för fred runt om i världen.

Neutralitetspolitiken har alltså varit huvudlinje i svensk utrikespolitik under lång tid. Men den har nästan alltid varit under attack från den svenska borgarklassen. Inte minst de senaste decennierna när Sverige allt mer öppet knutits till USA-imperialismen. Svenska soldater deltog i den Natoleda Isaf-styrkan i Afghanistan och medverkade till Natos bombningar av Libyen.

När riksdagen den 28 februari beslutade att skicka vapen till en av de största krigshärdarna i världen är det ytterligare ett led i att montera ned den svenska alliansfriheten. Det visades inte minst av att beslutet följdes av ytterligare krav från borgerliga politiker om att höja försvars-

³ Vad är egentligen sant/falskt om Azovbataljonen? Se artikeln ” Hur stor betydelse har Azovbataljonen ...” i artikelsamlingen [Ukraina 10 mars 2022](#). –Red

anslagen till två procent av BNP – den andel som Nato kräver att dess medlemsländer minst lägger på sin militär.

Kommunistiska Partiet är bestämt emot att skicka vapen till Ukraina. De 5000 pansarskotten kommer inte leda till mindre lidande eller spela någon avgörande roll för krigets utgång – inte heller finns några garantier för hur vapnen kommer spridas i landet.

Även om det inte ska överdrivas är det högerextrema inslaget i den ukrainska armén inte obetydligt. Hundratals frivilliga som slagits i inbördeskriget i landets östra delar har öppna kopplingar till nazistiska rörelser och det finns inga garantier att svenska vapen inte kommer hamna i deras eller andra kriminellas händer.

De 5000 pansarskotten är också ett indirekt industristöd till den svenska vapenindustrin. Varje pansarskott kostar runt 20.000 kronor vilket betyder att riksdagens beslut i praktiken är ett stödköp till ett värde av 100 miljoner kronor.

Vapenexporten framställs som okontroversiell ur ett internationellt perspektiv men utöver Finland och Sverige är det enbart länder som ingår i de USA-ledda krigsallianserna som skänkt vapen till Ukraina. Inte ens alla Natoländer har beslutat skicka vapen till Ukraina.

Framför allt är vapenexporten ytterligare ett steg i avvecklingen av Sverige som ett neutralt och alliansfritt land. Beslutet eroderar vår diplomatiska ställning i världen och minskar våra möjligheter att bidra till medling, nedrustning och fred.

På ledarsidorna och i den politiska debatten framställs det som att neutralitet innebär passivitet. I sitt första maj tal 1968 förklarade Olof Palme varför så inte är fallet: ”Neutralitetspolitiken innebär ingen strävan till isolering. Våra möjligheter att påverka utvecklingen i världen är små. Men det minskar inte den lilla nationens förpliktelse att verka för fred och försoning mellan folken, för demokrati och social rättvisa. Neutralitetspolitiken dömer oss inte till tystnad.”

Natolobbyn har gjort stora framsteg de senaste decennierna. Redan 1994 började Sverige delta i Partnerskap för Fred, ett Nato-projekt för att utvidga krigsalliansens inflytande i Central- och Östeuropa.

2016 skrev Sverige under värdlandsavtalet som innebär att vi öppnat upp vårt land för amerikanska soldater och kärnvapenbestyckade fartyg. Att den svenska borgerligheten vill överge neutralitetspolitiken är alltså inget nytt – värre är att de nu fått med sig Socialdemokraterna och Vänsterpartiet på sin politik.

Arbetarrörelsens krav på fred och nedrustning har inte sin grund i den bernadottska neutraliteten. Våra principiella krav på Sveriges alliansfrihet handlar inte i första hand om att värna vårt diplomatiska anseende utan om att vi vet att krig drabbar arbetare värst. Att nedrustning, neutralitet och fred ger arbetarklassen bäst förutsättningar för att kämpa för sina intressen.

1912, hundra år efter den bernadottska neutralitetsförklaring, var läget i Europa spänt och den internationella arbetarrörelsen samlades till extrainsatt kongress i schweiziska Basel. På kongressen fanns representanter från de största och mest inflytelserika europeiska arbetarpartierna.

Gemensamt antogs ett manifest där man lovade varandra att motverka alla försök till krigsutbrott. Varje krig skulle bekämpas genom att använda den ekonomiska och politiska krisen som kriget skapar till att störta kapitalismen. Fred mellan folken – krig mellan klasser.

När Första världskriget några år senare blev ett faktum var det principfasta kongressdokumentet från Basel inget värt. I land efter land slöt de socialdemokratiska partierna upp i krigshysterin. De beviljade krigskrediter och röstade för ökade försvarsanslag.

De slöt upp kring sina länders deltagande i kriget och den egna borgarklassens imperialistiska strävanden. Socialister som tog kamp för freden utmålades som landsförrädare – i Frankrike mördades den ledande antimilitaristen och socialisten Jean Jaurés av nationalister tre dagar efter krigets utbrott.

Första världskriget klöv arbetarrörelsen i två också i Sverige. Det som idag är Vänsterpartiet bröt sig loss ur Socialdemokraterna och bildade Sveriges socialdemokratiska vänsterparti som en röst för fred och antiimperialism. Därför är Vänsterpartiets svängning i frågan om vapenexport extra anmärkningsvärd, den visar att partiet numera sluter upp kring den svenska borgarklassens utrikespolitiska strävanden – ett hot mot både fred och socialism.